

PARERGA. EX JURE GENTIUM NATURALI. TEXTUS.

IN his contractibus (emptionis, venditionis &c.) alter alteri obligatur in id, quod alterum alteri ex bono, & a quo praestare oportet. §. 3. Inst. de obligat. ex consens.

Scholion 1. Etiam si partes de eo, quod praestari bonum aequum est, non cogitassent, vel dixissent aliquid.

2. Hec obligatio contractibus bonae fidei praे contractibus stricti juris inest, non civili solum ratione, sed etiam naturali.

EX JURE CANONICO.

Ad Tit XLIII. Lib. III. Decretal.

I. *Aureum, vereque canonicum Innoc. III. monitum est in Cap 2. h.t. istud: Sopitis quæstionibus Doctorum, Patrum sententias teneas. Ex magno opinionum mari feliciter emerget, qui soli Patrum Theologiæ in simplicitate mentis operam dabit.*

II. *Hec me firmiter docet, Baptismum fluminis esse omnium N. L. Sacramentorum unicam januam; licet argutiae scholasticæ, quas cap. 3. h.t. disputandi causâ refert, non sequitur Innoc. III., opinantium, fluminis quoque baptismum, saltem tunc, cum quis creditur fuisse aquâ baptizatus, sufficere ad suscipienda valide reliqua sex sacramenta, longe sint speciosiores, quam multa alia opiniones modernæ.*

C

Ad Tit. XLIV.

Eucharistiam esse Sacramentum, in utraque specie post Missam celebratam assertabile, & in columba, turricula, pixide, aureis, argenteis, reverenter asservatam, ex antiquitate certum est; licet aliquando propter periculum abusus, non asservaretur, sed innocentibus pueris reliqua darentur.

Ad Tit. XLV.

Tam Beatificatio, quam Canonizatio Sanctorum est merito successu temporis reservata soli supremo Pontifici, quem in decretis hujusmodi falso handiri, pie credendum est.

Ad Tit. XLVI.

- I. *Jejunium olim essentialiter importavit abstinentiam à carnibus, cum unica tantum, eaque vespertinâ, refectione.*
- II. *Data ex post plenâ refectiōne circa meridiem, & refectiunculâ vespertinâ, atatis limites, nempe 21. anni ad initium, & 60. anni ad finem obligationis, male hodie dum à Doctribus figuntur.*
- III. *Quadragesimam jejunii unam, non Christus, vel Apostoli, sed Ecclesia praecepit; alii particularibus tres, imò & quatuor per annum quadragesimas observantibus.*
- IV. *Etiam indiētā Paschali Quadragesimā, nondum mox omnes Laici tenebantur jejunare septem hebdomadis, sed alii unam, alii duas, alii tres tantum, pro Quadragesimā jejunare solebant.*
- V. *Alii certis Quadragesima diebus, e. g. feriā quintā, & Sabbatho, solverunt jejunium; in Dominicis autem plerique Laici; ad quos dies compensandos anticipavere jejunia Quinquagesimæ, Sexagesimæ, Septuagesimæ.*
- VI. *Quanquam jejunium vernale corporibus aequè, ac animabus maximè salubre sit; non debent tamen Episcopi quarumvis terrarum in dispensando super abstinentiā à carnibus (salvā afflictione corporum per inediā) erga sibi subjectos, cum gravi familiaris rei eorum diffidio, eise adeò rigorosi, ac difficiles.*
- VII. *Sicut in Trevirensi Diaecesi jam inde à diversis annis continuis, encyclicā BENEDICTI XIV. sanctā non obstante, ob difficultatem abstinen-*

(19)

tie communem, justâ benignitate cum Clero Sæculari, & populo inde à Dominica I. Quadragesima usque ad Palmarum exclusivè, in communi dispensatum fuit; & quidem pro Dominicis plenè, pro Feriis, secundâ, tertiat, quintâ, minus plenè.

Ad Tit. XLVII.

- I. Quanquam Lex Mosaica, quâ talis, quoad præcepta morum, ac judiciorum purè positiva, Ecclesiam non obliget;
- II. Dantur tamen Præcepta, etiam purè positiva, ante-Mosaica, qua non expirarunt;
- III. Veluti lex Decimarum, sanctificandi diei septimi: non autem lex abstinentiae à sanguinis, & suffocatorum animalium, esu.

Ad Tit. XLVIII.

- I. In materia erectionis novarum Parochiarum leges fundamentales sunt. Cap. 3.
b. t., & Tridentinum Sess. 21. de reform. c. 7.
- II. Multum reservat matricis Ecclesie, hoc in casu habere discretum Episcopum; nam hic non tenetur præcisè ad erectionem novæ Ecclesie; sed potest ordinare Vicarium in loco residentem, qui substit Parochio matricis;
- III. Quam ultimam viam præferimus pruritui, novas ex filialibus creandi Ecclesiæ, sepè in favorem unius providendi Clerici, aut filialistarum, se concursui onerum matricis per dismembrationem liberare affectantium.

Ad Tit. XLIX.

Ecclesia, & Clerici sunt jure divino à vectigalibus, & tributis immunes.

Ad Tit. L.

Clericus, salvâ honestate suâ, potest esse agri- & vinicola, nec non opificioli exercitor; non tamen carnifex, i. e. lanio; non Chyrurgus secans, & urens; benè autem Medicus, si rem calleat.

CASUS CANONICUS.

Titius Parochus, habito consensu Patroni, dedit Agenti Romano mandatum de resignando in favorem, adjecto altero speciali de jurando, & novum

consensum exhibendo post signaturam Papalem; signavit sua Sanctitas;
postea contigit, & Roma innotescit mors Titii mandantis. Q. An nihilominus
expeditio Bulla consequetur in favorem resignatarii? Ex. Affirmative.

EX JURE CIVILI.

Ad Tit. XIII. Lib. II.

I. Omnia distingui subtiliter debet inter Procuratorem ad unam negotii spe-
cierum, plenipotentiarium, generalem simplicem, & generalem
cum liberâ.

II. Procurator, secundus est de Syndico, publicus, qui & legalis dicitur,
hodie est tantum minister litis, non dominus, sicut de Jure Romano.

Ad Tit. XIV. & XVIII.

I. Ne Reo quidem licitum est, defendere se Patrocinio potentioris.
II. Idque verum est, etiam si defendantus esset persona miserabilis.

Ad Tit. XV. XVI. XVII.

I. Insignia posita in adiicio probant dominium ejus, cuius sunt insignia.
II. Quae viâ facti ponuntur in alieno, viâ facti, etiam ex intervallo, tolli
possunt.

Ad Tit. XIX.

I. Actio negotiorum gestorum concurrere potest cum actione mandati.
II. Negotiorum gestor præstat culpam, prout contra-distinguitur casui, adeo-
que etiam levissimam.
III. Culpa hec est respectiva solum ad diligentiam, qualiter negotiorum gestor
rebus suis adhibere solet.

Ad Tit. XX.

*Explosa, sibi non constante Philosophia juris Civilis, metum justum patus
nullitatem negotii recte facit.*

CASUS CIVILIS

ad perpetuam rei falsæ memoriam.

Amandus emit ab Aniceto 8. vineas bis mille Imperialibus: *Anicetus trahit Amando literas de singulis, quo loco sita sint, & quot numerent stipites: acquiesci fidens Aniceto Amandus: postea circa tempus cultura quarens vineas, intelligit; duas ab Aniceti avo esse alteri venditas: Amandus adit judicem; hic audiens, quod Amandus sit tantum deceptus infra dimidium justi pretii, repellit Amandum, & pronuntiat Anicetum liberum. Amandus Anicetum monet, ut consideret, quid justum sit in foro conscientiae: reponit Anicetus: Lex justa in foro externo est etiam justa in interno, nihil proinde debeo. Sic enim docuit Professor JURIS CANONICI TREVIRIS. Ita liber casuum, Decreto Electorali d. d. 9. Jun. 1753. ex Treviratu proscriptus. Ex. Axioma post Clariss. Engel sepè docuit, & adhuc docet idem Professor; nec improbabile est, idem axioma applicari posse foro interno, si contigerit citra propositum laesio gravis infra dimidium; sed tali casui applicare, aut laesionis infra dimidium casum sic, ut suprà, figurare, non somniarit; nec creditur, aliquem judicum pro foro externo sic absolutorie pronunciâsse: Si quis vero pronunciâset ita, is sane pro utroque foro pecus juris fuisset.*

EX JURE S. R. I. PUBLICO.

- I. Aurea Bulla an. 1356. est quidem Lex solius Imperatoris, sed non à solo Imperatore mutabilis.
- II. Imò ne quidem ab Imperatore, & S. R. I. Principibus Electoribus solis.
- III. Passa est propter vicissitudinem temporum nonnullas desuetudines, & immutationes.
- IV. Propterea tamen non agnoscimus omnes illas oœto, quas dedit Lymnaeus.

EX JURE FEUDALI.

- I. Parentes possunt facere feuda oblata, salvis regulis inofficiose donationis.
- II. Contra onerosè oblata cessat querela inofficiose donationis.

EX JURE CRIMINALI.

I. *Pro materia laquei constituit rem, 5. solidos, aut plus, valentem FREDERICUS I. Imp. II. Feud. 27. §. 8. Quantum fuit? Rer. quilibet Solidus 12. denarii, quilibet denarius unum scripulum argenti 15. lotonum: proinde 2½. unciales Francie. Confer. ibid. §. 5.*

II. *Sed Carolus V. Imp. fixit an. 1532. fünf Gulden, oder darüber wehet. Quantum hoc erit? Rer. Non quinque aurei Hungarici, vulgo Ducaten, sed 5. Floreni auri, Gold-Gulden, Rhenensibus illius avipares.*

EX JURE TREVIRENSI.

Clericus Trevirensis concurret ad onera Patrie communia, non jure tributi, sed subventionis juxta voluntaria concordata: sed & econtra non solvit subsidium charitativum, nec cathedralicum.

HISTORICUM.

S. HENRICUS II. *Imp. Germanico Clero indulget, ut à Clericis jura- menta in persona non prætentur. Eximus P. Hartzheim S. 7. in serie chronolog. Tom. 3. Conc. Germ. pag. XXX.*

Crisis. **1.** *Cur restrictim Clero Germanico? cur non & Italico? cum consti- tutione sit condita Arimini? Cur non omni Clero, propter verba: ad omnium Ecclesiarum Clericos generaliter?*

2. *Nostra hujus constitutionis editio, ex MSS. Codice compilat. Bernardi Papiensis data in Reperit. cap. 1. de Juram. Calumn. est correctior illâ, quam dedit Eximus ibid. pag. 64. Non debuit legi: Domini Marci, sed Divi Marci, nee in fine: debeat, sed liceat.*

I. O. G. D. XII

TIFFEN® Gray Scale

